

3937382 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์; วท.ม.(สาธารณสุขศาสตร์)
คำสำคัญ : ใช้เลือดออก / การป้องกัน / กลุ่มแม่บ้าน

ศิวรา เรือระวิบูลย์ : การประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรคร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มแม่บ้าน อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี (THE APPLICATION OF THE PROTECTION-MOTIVATION THEORY WITH SOCIAL SUPPORT IN DEVELOPING PREVENTIVE BEHAVIOR AGAINST DENGUE HAEMORRHAGIC FEVER AMONG THE HOUSE-WIFE GROUP AMPHOE MUANG, PATHUMTHANI PROVINCE). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : บุญยง เกี่ยวการคำ วท.บ., ค.ม., M.P.H., Dr. P.H., ชนิษฐ์ วโรทัย ว.บ., MA., Dr.P.H., เฉลิมพล ต้นสกุล กศ.บ., กศ.ม., ส.ค. 185 หน้า ISBN 974-662-433-4

ไข้เลือดออกเป็นโรคติดเชื้อมีทั้งยังเป็นปัญหาสาธารณสุขที่สำคัญของประเทศไทย เนื่องจากพฤติกรรมที่ไม่ถูกต้องของประชาชน โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกกลุ่มแม่บ้าน ซึ่งเป็นบุคคลสำคัญในครอบครัวที่ดูแลกลุ่มเสี่ยงซึ่งมีอายุต่ำกว่า 14 ปี การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาในพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกของกลุ่มแม่บ้าน โดยประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจในการป้องกันโรคร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคมมาเป็นแนวทางกำหนดกิจกรรม ซึ่งประกอบด้วย การอภิปรายกลุ่ม การรณรงค์ การจัดนิทรรศการ และการกระตุ้นเตือนด้วยจดหมายและรถประชาสัมพันธ์เคลื่อนที่ กลุ่มตัวอย่างเป็นแม่บ้านที่มีบุตรอายุตั้งแต่ 14 ปีลงมา อำเภอเมือง จังหวัดปทุมธานี จำนวน 120 คน เป็นกลุ่มทดลอง 57 คน ที่ได้รับ กิจกรรมตามโปรแกรมสุขศึกษาที่กำหนดไว้ 9 สัปดาห์ และกลุ่มเปรียบเทียบ 63 คน รวบรวมข้อมูล โดยการใช้แบบสัมภาษณ์ทำการเก็บรวบรวมข้อมูล 3 ครั้ง คือ ก่อนการทดลอง หลังการทดลอง และระยะติดตามผล

ผลการวิจัยพบว่า หลังการทดลอง และระยะติดตามผลกลุ่มทดลองมีการรับรู้ความรุนแรงของโรคไข้เลือดออกมีการรับรู้โอกาสเสี่ยงต่อการเกิดโรคไข้เลือดออก มีความคาดหวังในความสามารถของตนเอง มีความคาดหวังในประสิทธิผลของการตอบสนอง มีความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมและมีพฤติกรรม การป้องกันโรคไข้เลือดออกดีกว่ากลุ่มทดลอง และดีกว่ากลุ่มเปรียบเทียบแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่า การรับรู้โอกาสเสี่ยงไม่มีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมป้องกันโรคส่วนการรับรู้ความรุนแรง ความคาดหวังในความสามารถของตนเอง ความคาดหวังในประสิทธิผลของการตอบสนองมีความสัมพันธ์กับความตั้งใจที่จะมีพฤติกรรมป้องกันโรคและความคาดหวังที่จะมีพฤติกรรมป้องกันโรคมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ อายุ ระดับการศึกษา และรายได้ครอบครัวพบว่าไม่มีความสัมพันธ์ กับพฤติกรรมการป้องกันโรคไข้เลือดออก

จากผลการวิจัย แสดงว่า การจัดโปรแกรมสุขศึกษาโดยประยุกต์ทฤษฎีแรงจูงใจเพื่อป้องกันโรค ร่วมกับแรงสนับสนุนทางสังคม มีประสิทธิผลทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเพื่อป้องกันโรคไข้เลือดออก ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับกลุ่มตัวอย่างอื่น ๆ ที่มีความคล้ายคลึงกับกลุ่มทดลองได้